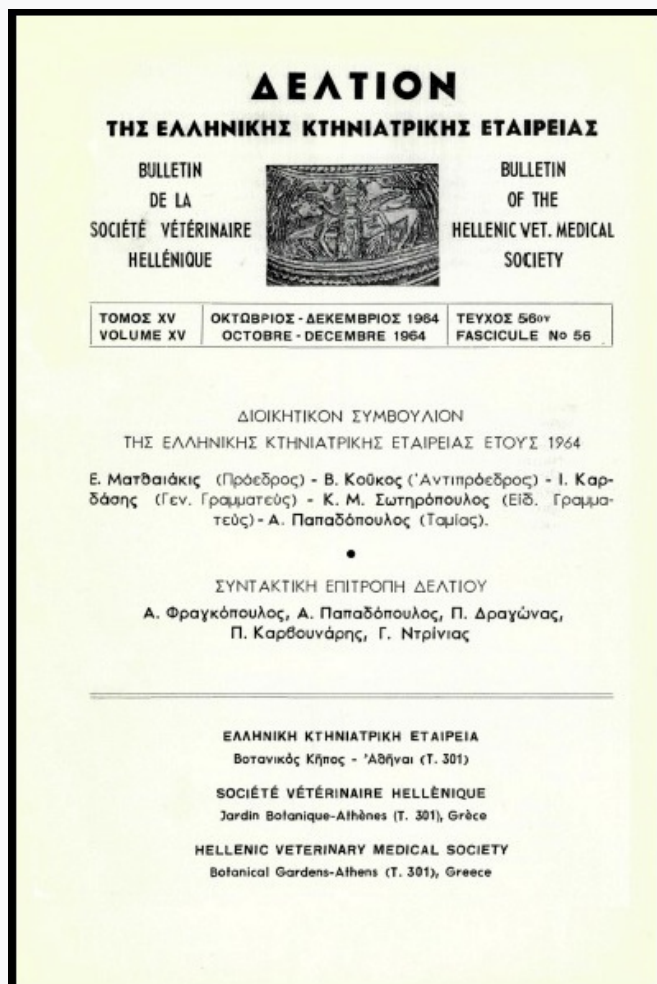

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 15, No 2 (1964)

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΝΙΑΥΣΙΟΥ
ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΜΟΥ ΕΙΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΝ

ΕΛ. ΠΑΡΙΣΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.18723](https://doi.org/10.12681/jhvms.18723)

Copyright © 2018, ΕΛ. ΠΑΡΙΣΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΠΑΡΙΣΗΣ Ε. (1964). ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΝΙΑΥΣΙΟΥ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΜΟΥ ΕΙΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΝ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 15(2), 268–278. <https://doi.org/10.12681/jhvms.18723>

RIASSUNTO

Situazione dell' allevamento animale greco entro la Comunità Economica Europea.

di

Dr. Stef. Colaghis.

La partecipazione della Grecia alla C.E.E. mette in primo ordine il problema della riorganizzaazione fondamentale dell' allevamento del bestiame nel paese.

La composizione a la qualità del patrimonio zootecnico, i sistemi di allevamento, l'assistenza medico-veterinaria, la ricerca scientifica, la produzione e il commercio di prodotti animali e di mangimi, la legislazione ecc. hanno bisogno di immediata e radicale revisione come viene dimostrato dai dati comparativi esposti.

La collaborazione e l'utilizzazione di tutti i rami scientifici connessi alla zootecnia all'elaborazione e l'applicazione dei programmi di miglioramento viene considerata necessaria poiché essa non costituisce un problema solamente economico ma anche sociale.

**ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΝΙΑΥΣΙΟΥ
ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΜΟΥ ΕΙΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΝ**

Ὑπὸ

ΕΛ. ΠΑΡΙΣΗ

Ὑφηγητοῦ τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς

Τυχὼν ὑποτροφίας ἐκ μέρους τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου μετέβην εἰς Ἀγγλίαν τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1963 καὶ παρέμεινα εἰς Houghton τοῦ Huntingdonshire ὅπου ἡργάσθην εἰς τὸ ἐκεῖ Ἰνστιτοῦτον Ἑρεύνης ἐπὶ τῶν Ὀρνιθοειδῶν (Houghton Poultry Research Station ἢ P. R. S.) μέχρι τοῦ τέλους Ἰανουαρίου 1964.

Τὸ H.P.R.S. ἰδρύθη τὸ 1948, χρηματοδοτούμενον κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκ τοῦ Συμβουλίου Ἑρεύνης Κτηνοτροφίας (Agricultural Research Council), ἀπὸ δὲ τοῦ 1955 καὶ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Προστασίας τῆς Ὑγείας τῶν Ζώων (Animal Health Trust). Διευθύνεται ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀπαρτιζομένης ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων, καὶ ἐκ πτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων. Μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς συγκαταλέγονται οἱ καθηγηταὶ Amoroso, White κ.λ.π. Τὸ Ἰνστιτοῦτον τοῦτο ἀποτελεῖται :

Ι) α) Ἐκ τοῦ κυρίου συγκροτήματος ἐργαστηρίων καὶ διοικήσεως, περιλαμβάνοντος τὰ τμήματα Ἰολογίας, Βακτηριολογίας, Παρασιτολογίας, Βιοχημείας, Διατροφῆς, Φυσιολογίας, Διαγνωστικῆς, διάφορα γραφεῖα, βιβλιοθήκην, κ.λ.π. β) Ἐξ ἑνὸς παραγωγικοῦ πτηνοτροφείου, ἐφοδιάζοντος τὸ κύριον συγκρότημα μὲ 5.000 νεοσσούς ἡμέρας, 4.000 ὄρνιθια καὶ ὄρνιθας, ὡς καὶ 35.000 γόνιμα ὠὰ ἐτησίως. γ) Ἐκ μιᾶς πειραματικῆς ζώνης, περιλαμβανοῦσης χώρους ὄρνιθίωνων περιφραγμένους πρὸς ἀπομόνωσιν πτηνῶν διὰ πειραματικὸς σκοποῦς, κεχωρισμένως δι' ἕκαστον τῶν τμημάτων Παρασιτολογίας, Βακτηριολογίας, Παθολογίας, κ.λ.π. μὲ δυνατότητα παραμονῆς 4.000 πτηνῶν.

2) Ἐκ τοῦ πειραματικοῦ τμήματος Λευκώσεως, ἀπομεμονωμένου εἰς εἰδικὸν συγκρότημα κτιρίων.

3) Ἐκ τοῦ παραγωγικοῦ τμήματος τῆς Λευκώσεως (κειμένου ἐν Boxworth ἀπέχοντος 7 μίλια ἀπὸ τοῦ Houghton), ἔνθα διατρέφονται πτηνὰ ἐνὸς στελέχους τῆς λευκῆς φυλῆς λεγκχόρν, λίαν εὐαίσθητου εἰς τὴν λεύκωσιν καὶ πτηνὰ ἐνὸς στελέχους καστανῆς φυλῆς λεγκχόρν, εὐαίσθητου εἰς τὸ σάρκωμα τοῦ Rous. Ἡ μονὰς αὕτη εἶναι αὐστηρῶς ἀπομεμονωμένη — καὶ πιστεύεται ὅτι εἶναι ἀπληραγμένη λευκώσεως —, ἐφοδιάζει δὲ τὸ πειραματικὸν τμήμα τῆς Λευκώσεως μὲ ὠὰ καὶ πτηνὰ.

Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἰνστιτούτου διευθυντῆς αὐτοῦ εἶναι ὁ Dr R.F. Gordon. Οὗτος ἀσχολεῖται ἀπὸ μακροῦ μὲ τὰς παθήσεις τῶν πτηνῶν καὶ ἔχει ἤδη δημοσιεύσει ἐργασίας σχετικὰς μὲ τὴν παθολογίαν, τὴν βακτηριολογίαν, τὴν παρασιτολογίαν, τὴν ἰολογίαν, καὶ τὴν διατροφὴν τῶν πτηνῶν. Οὗτος ἦτο μέλος πολλῶν ἐπιστημονικῶν ἀποστολῶν εἰς Ἀμερικὴν, Ἀφρικὴν, Ρωσσίαν, κ.λ.π. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, κατόπιν προσκλήσεως ἐκ μέρους τοῦ Ο. Η.Ε., μετέβη εἰς Μεξικὸν νὰ διδάξῃ ἐπὶ τετράμηνον παθολογίαν πτηνῶν εἰς κτηνιάτρους μετεκπαιδευομένους εἰς τὴν παθολογίαν πτηνῶν. Εἶναι ἀντιπρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς Ὁργανισμοῦ Κτηνιάτρων Εἰδικῶν εἰς τὰς Παθήσεις τῶν Πτηνῶν.

Μελέται καὶ ἔρευναι παρὰ τῷ H.P.R.S. Ὑπελογίσθη, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1956 ἡ ἀξία τῶν ἐκ τῶν θανάτων προερχομένων ἀπωλειῶν ἐν Μ. Βρεταννίᾳ ἀνῆρχετο εἰς £ 10.000.000, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν μὴ δυναμένων νὰ ὑπολογισθοῦν ζημιῶν ἐκ τῆς μειώσεως τῆς ὠπααραγωγῆς, τῆς ἀναπαραγωγῆς, τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς τροφῆς καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν πτηνῶν. Λόγω τῶν τεραστίων τούτων ζημιῶν ἐδόθη μεγάλη σημασία εἰς τὴν ἔρευναν, τὴν πρόληψιν καὶ τὴν καταπολέμησιν ὅλων τῶν αἰτίων, τὰ ὅποια ὑπαισέρχονται εἰς τὰς ὡς ἄνω ἀπωλείας.

Οὕτω εἰς τὸ Ἰνστιτούτον τοῦ Houghton διεπιστώθη πρὸ πολλοῦ ὅτι ἡ Furazolidone εἶναι δραστικὴ εἰς τὴν θεραπείαν καὶ τὴν πρόληψιν τῶν Σαλμονελλώσεων.

Ἐπίσης διεπιστώθη, ὅτι εἰς περίπτωσιν χορηγήσεως Furazolidone εἰς μικροβιοφορεῖς φέροντας S. Pullorum προλαμβάνεται ἡ ὠτοκία μεμολυσμένων ὧων.

Περαιτέρω ἐκτεταμένοι πειραματισμοὶ κατέδειξαν, ὅτι μὲ τὴν συνεχῆ χορήγησιν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα Chlortetracycline 25 g) τόννον σιτηρεσίου οἱ εἰς τὰ κόπρανα τῶν πτηνῶν ἐμφανιζόμενοι κολιβάκιλλοι καθίστανται ἀνθεκτι-

κοὶ εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἀντιβιοτικόν. Τὸ ἴδιον διεπιστώθη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν στρεπτοτόκων.

Ἔτερον θέμα, μὲ τὸ ὁποῖον ἀσχολοῦνται, εἶναι ἡ ἐξέυρεσις τρόπου ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος τῆς δημιουργίας ἀνθεκτικῶν στελεχῶν μικροβίων διὰ τῆς χορηγήσεως ἀντιβιοτικῶν. Οὕτω π.χ. διεπιστώθη ὅτι ἐκ τῆς χορηγήσεως 10 γραμ. Ψευδαργυρικῆς Βακτριανίνης ἀνὰ τόννον τροφῆς, δὲν ἐμιοργοῦνται στελέχη. S. Typhimurium ἀνθεκτικὰ ἐναντι τῆς Χλωροτετρακυκλίνης ἢ τῆς Φουραζολιδόνης.

Τὸ πρόβλημα τῆς μόλυνσεως τῶν ὠδῶν ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑγιεινὴν τῶν ἐκκολλαπτηρίων, ὁ τρόπος ἀπολυμάνσεως αὐτῶν, κ.λ.π. ἀπασχολεῖ τὸ τμήμα τῆς Βακτηριολογίας. Ἐπληροῖται μέθοδος, διὰ τῆς ὁποίας οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἐκκολλαπτηρίων δύνανται εὐκόλως νὰ προσδιορίζουν τὴν πυκνότητα τῆς φορμαλδευδης, τὴν ὁποίαν χρησιμοποιοῦν πρὸς ἀπολύμανσιν τοῦ ἐκκολλαπτηρίου.

Εἰς τὸ τμήμα Παρασιτολογίας ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἀσχολοῦνται μὲ τὴν χημειοθεραπείαν τῆς κοκκιδιάσεως. Τὸ τμήμα τοῦτο διευθύνεται ὑπὸ τοῦ διεθνoῦς φήμης ζωολόγου Dr Horton—Smith. Ἔτερον πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ τελευταίως τὸ τμήμα τοῦτο, εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς ἀνοσίας ἐναντι τῶν κοκκιδίων. Ἐπίσης ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἱστομονάδωσιν, τὰς ἐλμινθιάσεις κ.λ.π. παρασιτώσεις.

Τὸ τμήμα Παθολογικῆς Ἀνατομικῆς καὶ Ἰολογίας διευθύνεται ὑπὸ τοῦ Dr. J. Garside, τέως καθηγητοῦ καὶ κοσμήτορος τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Χαρτοῦμ (Σουδάν). Εἰς τὸ τμήμα τοῦτο ἀσχολοῦνται ἀπὸ μακροῦ χρόνου μὲ τὴν ἔρευναν ἐπὶ τῆς δυνατότητος ταχείας διαγνώσεως τῶν νόσων τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος. Ὁ καθ. Garside πρόκειται λίαν προσεχῶς νὰ ἀνακοινώσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν του, συμφῶνως πρὸς τὰ ὁποῖα ἡ ἱστολογικὴ ἐξέταση βοηθεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ταχείαν καὶ ἀντικειμενικὴν διάγνωσιν, ἐντὸς 24 ὥρων, ἢ εἰς περίπτωσιν ἐφαρμογῆς ταχείας μονιμοποιήσεως, ἐντὸς 6 ὥρων.

Ἐπίσης ἐρευνᾶται ἡ δυνατότης ἀπομονώσεως τῶν ἰῶν ἐντὸς καλλιεργείας ζώωντων ἰστῶν. Ἡ μέθοδος αὕτη ἔδωκε μέχρι τοῦδε λίαν ἐνθαρρυντικὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς ὀλίγου προκρίνεται νὰ δημοσιευθῶν. Παραλλήλως ἐξετάζονται συνεχῶς τὰ διάφορα κρούσματα ἰῶν καὶ διὰ τῆς καλλιεργείας των ἐντὸς ἐμβρυοφόρων ὠδῶν ὀρνίθου, ὡς καὶ δοκιμασία ἐξουδετερώσεως τῶν ἰῶν δι' εἰδικoῦ ὁροῦ (Serum Neutralisation Test).

Τὸ ἐργαστήριον τῆς ἱστολογίας ἔχει τέλειον ἐξοπλισμὸν εἰς ὄργανα ἐρεύνης. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπεξεργάσθησαν περὶ τὰ 5.000 δείγματα ἰστῶν. Οὕτω τὸ ἐργαστήριον τῆς ἱστολογίας ὑποβοηθεῖ τὰ μέγιστα τὴν ἐργασίαν τῶν λοιπῶν τμημάτων καὶ τὴν διάγνωσιν.

Τὸ τμήμα Λευκώσεως ἀπασχολεῖ δύο κτηνιάτρους καὶ τινὰς ἄλλους ἐπιστήμονας, εἰδικoὺς τεχνικοὺς καὶ κατάλληλον βοηθητικὸν προσωπικόν. Εἰς τὸ τμήμα τοῦτο ἐπετεύχθη κατ' τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ μετάδοσις τῆς νόσου τοῦ Marek ἀπὸ πτηνοῦ εἰς πτηνόν. Ἡ μετάδοσις ἦτο ἐπιτυχὴς εἰς 8 διαδοχικοὺς ἐνοφθαλμισμοὺς ἐπὶ τεσσάρων φυλῶν πτηνῶν. Εἰς τὰ νοσήσαντα πτηνὰ καὶ τῶν τεσσάρων φυλῶν διεπιστώθησαν τυπικὰ νευρικὰ συμπτώματα καὶ ἀλλοιώσεις τῆς νόσου τοῦ Marek. Κατόπιν ἐνδοπεριτοναϊκῆς ἐγχύσεως αἵματος πτηνοῦ πάσχοντος ἐκ τῆς νόσου τοῦ Marek διεπιστώθη ὅτι ἡ συχνότης

τῆς νοσηρότητος ἦτο διάφορος εἰς τὰς διαφόρους φυλάς τῶν πτηνῶν. Οὕτω ἡ συχνότης εἰς ἓν στέλεχος τῆς καστανῆς λεγκχόρν, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἀνθεκτικόν, ἦτο μόνον 12,5%, ἐνῶ εἰς ἓν στέλεχος τῆς ρόντ ἄϊλαντ ρέντ, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται εὐαίσθητον, ἀνῆρχετο εἰς 75%. Τὸ τελευταῖον τοῦτο στέλεχος πτηνῶν διετηρεῖτο εἰς τὸ Houghton πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ χρησιμοποιῇται διὰ τοὺς πειραματισμούς αὐτοὺς.

Κατόπιν τῶν πειραμάτων, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο μέχρι τοῦδε, ἔχει σχηματισθῇ ἡ γνώμη, ὅτι ἡ νόσος τοῦ Marek καὶ ἡ λεμφοειδὴς λεύκωσις προκαλοῦνται ὑπὸ δύο διαφορετικῶν αἰτίων.

Πρὸς τὸ παρὸν συνεχίζονται αἱ μελέται πὸς διαπίστωσιν τῆς φύσεως τοῦ αἰτίου τῆς νόσου τοῦ Marek. Εἰς τὴν ἔρευναν παρέχει μεγάλην εὐκολίαν ἡ ἀνακάλυψις ἐνὸς ἰοῦ προξενούντος εἰς τὴν ὄρνιθα λεμφοματώσιν καὶ δυναμένου νὰ ἀναπτυχθῇ ἐντὸς καλλιεργείας ἱστοῦ ὄρνιθος. Ὁ ἰὸς οὗτος οὐδεμίαν ἔχει ἄμεσον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν κυττάρων τῆς καλλιεργείας ἱστῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἀναπτύσσεται. Δύναται ὅμως νὰ ἀναγνωρισθῇ ἐκ τῆς ιδιότητός του νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σαρκώματος τοῦ Rous ἐντὸς τῆς καλλιεργείας ἱστῶν. Οὕτω ὁ ἰὸς καλεῖται «συντελεστὴς ἀνθεκτικότητος» (Resistance Inducing Factor). Εἶναι ἡ πρώτη περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐντὸς καλλιεργείας ἱστοῦ ἀνάπτυξις, ἐνὸς ἰοῦ προκαλοῦντος λεμφοματώσιν εἰς τὴν ὄρνιθα.

Τὸ γεγονός τοῦτο βοηθεῖ τὰ μέγιστα τὴν περαιτέρω ἔρευναν εἰς Houghton. Οὕτω προκαταρκτικαὶ ἐξετάσεις κατέδειξαν, ὅτι τὸ αἷτιον τῆς νόσου τοῦ Marek δὲν προκαλεῖ ἀναστολὴν τῆς ἀναπτύξεως εἰς τὸν ἰὸν τοῦ Rous ἐντὸς τῆς καλλιεργείας ἱστοῦ. Τοῦτο ἐνισχύει τὴν γνώμην, ὅτι ὁ παράγων (τὸ αἷτιον) τῆς νόσου τοῦ Marek διαφέρει ἐκείνου τῆς λεμφοματώσεως.

Τ μ ῆ μ α Β ι ο χ η μ ε ί α ς κ α ῖ Δ ι α τ ρ ο φ ῆ ς . Εἰς τοῦτο κατὰ τὸ πλεῖστον γίνεται ἔρευνα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν τμημάτων. Τὰ κυριώτερα θέματα, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὸ τμῆμα τοῦτο, εἶναι ἡ ἐπίδρασις τῆς διατροφῆς ἐπὶ τινων ἀσθενειῶν, κυρίως τῆς λευκώσεως, τοῦ τύφου τῶν πτηνῶν, τῆς ἱστομοναδώσεως, τῶν ἐλμυθιάσεων, κ.λ.π.

Διεπιστώθη π.χ. ὅτι ὁ τρόπος τῆς διατροφῆς δύναται νὰ ἔχῃ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἀνθεκτικότητος τῶν πτηνῶν. Οὕτω ἡ μεγαλυτέρα ἀνθεκτικότης ἐναντι τοῦ τύφου παρετηρήθη εἰς τὰ πτηνά, εἰς τὰ ὁποῖα ἐχορηγεῖτο σιτάλευρον μὲ μόνον 2,5% ἰχθυάλευρον. Ἡ συχνότης τῆς ἀσθενείας ἀνῆρχετο εἰς μεγαλύτερον ποσοστὸν ὅταν εἰς τὰ πτηνά ἐχορηγεῖτο τροφή πλεον πολυσύνθετος μὲ ὑψηλότερον ποσοστὸν πρωτεϊνῶν ζωϊκῆς προελεύσεως.

Ἡ ἐξέλιξις, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἔχῃ ὁ τύφος τῶν πουλερικῶν, ἐξαρτᾶται ὡς διεπιστώθη, καὶ ἐκ τῆς διαταραχῆς τοῦ μεταβολισμοῦ τῆς βιταμίνης C καὶ ὀλιγώτερον ἢ οὐδόλως τῆς βιταμίνης A.

Ὁ τρόπος τῆς διατροφῆς δύναται ἐπίσης νὰ ἔχῃ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐντεροπατίτιδος τῶν ἰνδιάνων. Ἰνδορνίθων. Διεπιστώθη ὅτι ἡ ἐπίδρασις αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ποσοστοῦ κυτταρίνης, τῆς περιεχομένης ἐντὸς τῆς τροφῆς.

Οὕτω εἰς τὰ ἐν ἀναπτύξει ἰνδορνίθια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθη κανονικὴ τροφή περιέχουσα 20% κυτταρίνην βρώμης, ἡ θνησιμότης ἦτο κατὰ τὸ ἥμισυ μικροτέρα ἢ εἰς ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθη τροφή μὲ 5% κυτταρίνην βρώμης.

Τ μ ῆ μ α Φ υ σ ι ο λ ο γ ί α ς . Τοῦτο διευθύνεται ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἱατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Cambridge, Dr. Beattie. Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ κατανάλωσις τοῦ ὀξυγόνου ὑπὸ τῶν ἐμβρύων ὄρνιθος διαφόρων, φυλῶν, εἶναι σχετικῶς χαμηλὴ κατὰ τὰ τελευταῖα στάδια τῆς ἐπώα-σεως, ἀλλ' αὐξάνει αὐτὴ πρὸ τῆς ἐκκολάψεως (α), διὰ τὰ παρουσιάσθη ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκκολάψιν ἀπότομον αὐξήσιν (β) μέχρις ὅτου τὸ βάρος τοῦ σώματος τοῦ νεοσσοῦ φθάνει τὰ 60 g περίπου. Κατὰ τὴν ἡλικίαν αὐτὴν ἡ πρόσληψις καὶ κατανάλωσις τοῦ ὀξυγόνου εἶναι ἐξαπλάσια τῆς παρατηρουμένης τὴν 18ην ἡμέραν τῆς ἐπώασεως. Ἡ πρώτη αὐξήσις (α) τῆς κατανάλωσεως τοῦ ὀξυγό-νου συμπίπτει μὲ τὴν ἑναρξίν τῆς «πνευμονικῆς ἀναπνοῆς» καὶ φαίνεται ὅτι συνδέεται μὲ τὴν ἡυξημένην ποσότητα ἐνεργείας, ἀπαιτουμένην διὰ τὸν ἀερι-σμόν τῶν πνευμόνων. Ἡ δευτέρα αὐξήσις (β) ἔχει σκοπὸν ὅπως δυνηθῇ ὁ νεοσσὸς νὰ διατηρήσῃ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ σώματός του μέχρις ὅτου τοῦτο καταστῇ πλέον ἱκανὸν νὰ ἀντιδρᾷ εἰς τὰς μεταβολὰς τῆς ἐξωτερικῆς θερμοκρα-σίας.

Μετὰ ταῦτα ἡ κατανάλωσις τοῦ ὀξυγόνου ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸ βάρος τοῦ σώματος παραμένει ἡ ἰδία. Δὲν δύναται εἰσέτι νὰ ἐξηγηθῇ, διατὶ παύει πλέον νὰ αὐξάνῃ ἡ κατανάλωσις τοῦ ὀξυγόνου ἐν σχέσει πρὸς τὸ βάρος τοῦ σώματος. Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν περίοδον, καθ' ἣν παύει ἡ αὐξήσις κατανάλωσεως ὀξυγόνου, παρατηρεῖται ἡ μεγαλυτέρα θνησιμότης τῶν νεοσσῶν ἐκ μὴ λοιμω-δῶν νοσημάτων.

Λίαν ἐνδιαφέρουσαι εἶναι ἐπίσης αἱ προσφάτως γενόμεναι διαπιστώσεις σχετικῶς μὲ τὸν μηχανισμόν τῆς ἐκκολάψεως, τὸν ρόλον τῆς πυκνότητος τοῦ CO₂ εἰς τὸ περιβάλλον, τὴν κατανάλωσιν τοῦ ὀξυγόνου ὑπὸ τῶν νεοσσῶν μετὰ τὴν ἐκκολάψιν, κ.λ.π.

Τ μ ῆ μ α Ζ ω ο τ ε χ ν ί α ς καὶ Ἀ ν α π α ρ α γ ω γ ῆ ς . Τοῦτο ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ ἐφοδιάζῃ τὰ λοιπὰ τμήματα μὲ γόνιμα ὠά, μὲ νεοσσούς, κ.λ.π. καὶ ἀσχολεῖται ἐπίσης μὲ τὴν ἔρευναν διαφόρων προβλημάτων.

Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο ἐφαρμόζεται ἡ τεχνητὴ σπερματέγχυσις καὶ ἐρευνῶν-ται οἱ διάφοροι τρόποι τῆς τεχνικῆς τῆς μεθόδου, ἡ γονιμότης τοῦ σπέρματος, ἡ σχέσις τῶν ιδιοτήτων τοῦ σπέρματος καὶ τῶν ἀπογόνων, ἡ παραγωγικότης τῶν διαφόρων φυλῶν, κ.λ.π. Ἡ τεχνητὴ σπερματέγχυσις ἀπεδείχθη ἰδεῶδες μέτρον πρὸς μελέτην τῶν ιδιοτήτων τῶν ἀπογόνων. Αὕτη ἐφαρμόζεται ἤδη εἰς τὴν πρᾶξιν εἰς τινὰς ἐκτροφὰς ἰνδιανῶν ἐν Ἀγγλίᾳ.

Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο διεξάγονται τελευταίως ἐνδιαφέρουσαι ἔρευναι ἐπὶ τῶν συνθηκῶν, αἱ ὁποῖαι συντελοῦν εἰς τὴν μείωσιν τῆς ποιότητος τῶν ὠῶν, ἀποδίδεται δὲ ἡ μείωσις αὕτη εἰς νόσους τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος, αἱ ὁποῖαι προσβάλλουν καὶ τὸ ἐπιθήλιον τοῦ ὠαγωγοῦ. Ἐπίσης ἐρευνῶνται τὰ αἷτια καὶ αἱ συνθήκαι αἵτινες συντελοῦν εἰς τὴν κακὴν ἐκκολαπτικότητα τῶν ὠῶν. Ἐξετάζεται ἡ ἐπίδρασις τοῦ μαγγανίου, διαφόρων φαρμάκων ὡς τὸ Am-prolium, κ.λ.π., ἐπὶ τῆς ὠοπαραγωγῆς, τῆς γονιμότητος τοῦ σπέρματος, τῆς ἐκκολαπτικότητος τῶν ὠῶν, κ.λ.π.

Τ ὁ Δ ι α γ ν ω σ τ ι κ . τ μ ῆ μ α . Εἰς τοῦτο ἀπασχολοῦνται δύο Κτη-νίατροι. Κατὰ τὸ ἔτος 1963 ἐγένοντο νεκροψίαι ἐπὶ 15.000 πουλερικῶν. Εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ τμήματος τούτου εἶχον τὴν δυνατότητα νὰ παρευρίσκομαι σχεδὸν καθημερινῶς καὶ μοι ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσω πολλὰς σπα-

νίας περιπτώσεις ως π.χ. τινὰς ἀγνώστου μέχρι τοῦδε αἰτιολογίας, τὴν Gum-boro Disease, μίαν σπανίαν μορφήν ἐπιζωοτικοῦ καταρράκτου εἰς ὀρνίθια, τὴν λεμφομάτωσιν εἰς ἰνδὸρνίθιας ὑπὸ ἐπιζωοτικὴν μορφήν, κ.λ.π.

Τὸ διαγνωστικὸν τμῆμα παρέχει εἰς τὰ λοιπὰ τμήματα ὕλικὸν ἐρεῦνης καὶ διατηρεῖ συνεχῶς στενὰς σχέσεις μὲ τὰ προβλήματα τῆς λίαν ταχέως ἀναπτυσσομένης (ἐκ βιομηχανοποιημένης) πτηνοτροφίας. Συχνάκις παρουσιάζονται περιπτώσεις ἀπαιτοῦσαι εἰδικὴν ἐρευναν, διότι δὲν ἔχουν αὐταὶ μέχρι τοῦδε διαπιστωθῇ ἡ περιγραφῇ. Οὕτω εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο διεπιστώθησαν καὶ ἐξετάσθησαν τὸ αἱμορραγικὸν σύνδρομον, ἡ νόσος «X» τῶν ἰνδιάνων (ἡ ὁποία ἀργότερον διεπιστώθη, ὅτι εἶναι τοξίνωσις ἐξ ἀφλατοξίνης), ἡ τοξικὴ λιπώδης νόσος (Toxic Fat Disease), τὸ σύνδρομον σφαιρικῆς καρδίας (Round-Heart Disease), κ.λ.π.

Δι' ὅλας τὰς ἐξετάσεις κρατοῦνται ἀρχεῖα ἐπὶ συστήματος χαρτίνων πινάκων ἢ δεικτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἐτοιμάζεται μηνιαίως καὶ κατ' ἔτος ἀναλυτικὴ στατιστικὴ τῆς συχνότητος τῶν ἀσθενειῶν τῶν πτηνῶν. Τὰ ἀρχεῖα αὐτὰ χρησιμεύουν πολὺ εἰς τὸν προσδιορισμὸν καὶ ἀνανέωσιν προγραμμάτων ἐρεῦνης.

Οἱ κτηνίατροι τοῦ Ἰνστιτούτου πραγματοποιοῦν ἐπίσης καὶ ἐπισκέψεις εἰς διάφορα πτηνοτροφεῖα πρὸς ἐπιτόπιον ἐξέτασιν τῶν ἐκάστοτε ἀναφυόμενων προβλημάτων αὐτῶν.

Τὸ Houghton Poultry Research Station ἔχει κινήσει τὸ ἐνδιαφέρον πλείστων κτηνιάτρων τῆς Μ. Βρετανίας, οἱ ὅποιοι τὸ ἐπισκέπτονται πρὸς ἐξάσκησιν ἐπὶ τῆς διαγνώσεως τῶν ἀσθενειῶν ἢ πρὸς ἀπόκτησιν περαιτέρω πείρας. Τὸ ἐπισκέπτονται ἐπίσης καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων χωρῶν. Οὕτω κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγένοντο δεκτοὶ ἐπισκέπται ἐξ Αἰγύπτου, Αὐστρίας, Βελγίου, Γαλλίας, Γερμανίας, Γιουγκοσλαβίας, Δανίας, Η.Π. Ἀμερικῆς, Ἰρλανδίας, Ὀλλανδίας, Ρωσίας, Σουηδίας, κ.λ.π. Ἐξ Ἑλλάδος ἐπεσκέφθησαν τὸ H.P.R.S., κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκεῖ ἐνιαυσίου παραμονῆς μου, δύο κτηνίατροι, εἰς γεωπόνος καὶ εἰς ἀντιπρόσωπος βιομηχανίας.

Κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1948-62 οἱ ἐρευνῆται τοῦ H.P.R.S. ἐδημοσίευσαν περὶ τὰς 200 ἐπιστημονικὰς ἐργασίας καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἔκδοσιν διαφόρων βιβλίων καὶ λοιπῶν δημοσιευμάτων.

Ἐν συμπερασμάτι ἡ ἐπὶ ἓν ἔτος παραμονή μου εἰς τὸ ὡς ἂν ἴδρυμα ὑπῆρξε λίαν ἐπωφελής. Μοὶ παρεσχέθη ἡ εὐκαιρία, ὅπως κατατοπισθῶ ἐφ' ὅλων τῶν προβλημάτων τῶν ἀπασχολούντων σήμερον τὴν καλλιτεργουμένην ἐντατικῶς εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὡς καὶ εἰς τὴν χώραν μας, πτηνοτροφίαν, καὶ νὰ λάβω μέρος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἐρευναν.

Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐν Μ. Βρετανίᾳ παραμονῆς μου εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ παρακολουθῶ τὰς ἐργασίας τῶν ἐξῆς Ἀνωτέρων Ἰδρυμάτων, Ἰνστιτούτων καὶ Συνεδρίων.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ :

Κτηνιατρικὴ Σχολὴ τοῦ Cambridge (School of Veterinary Medicine). Εἰς τὴν Σχολὴν αὐτὴν ἐργάζονται οἱ γνωστοὶ ἀνὰ τὸν κόσμον εἰδικοὶ ἐπὶ τῶν παθήσεων τῶν Ὀρνιθοειδῶν Dr Chu καὶ Miss Newnham.

Ἡ Κτηνιατρικὴ Σχολὴ τοῦ Cambridge, ἰδρυθεῖσα τῷ 1949, ὡς γνωστὸν

θεωρεῖται ὡς ἡ ἔχουσα τὸν πλέον σύγχρονον καὶ ἄρτιον ἐξοπλισμὸν ἐφ' ὧλων τῶν τομέων τῆς Κτηνιατρικῆς ἐπιστήμης. Ἡ φοίτησις εἰς τὴν Σχολὴν εἶναι ἐξαετής, ἐνῶ εἰς τὰς λοιπὰς Σχολὰς τῆς Ἀγγλίας εἶναι πενταετής.

Εἰς τὸ Cambridge ἀσχολοῦνται σήμερον εἰδικῶς μὲ τὸ σύνδρομον τῆς ἀναπνευστικῆς νόσου, ὃ δὲ ὑπὸ τοῦ Dr Chu διαμορφωθείς τρόπος διαφορικῆς διαγνώσεως τῶν νόσων τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος βάσει τῶν κλινικῶν συμπτωμάτων, εἶναι κλασσικός.

Κτηνιατρικὴ Σχολὴ τῆς Liverpool (Faculty of Veterinary science). Πολλὰ τμήματα τῆς Σχολῆς αὐτῆς ἔχουν ἀνεγερθῆ προσφάτως. Εἰς τὴν Liverpool ἀσχολοῦνται σήμερον εἰς εὐρείαν κλίμακα μὲ τὴν διάγνωσιν τῆς μολυσματικῆς λαρυγγοτραχεΐτιδος, ἡ ὁποία μαστίζει εἰδικῶς τὰς ἐπαρχίας περὶ τῆς πόλεως αὐτῆς (Dr. Jordan).

Τὴν 23.1.1964 ἐπεσκέφθην τὴν Κτηνιατρικὴν Σχολὴν τοῦ Λονδίνου (Royal Veterinary College) καὶ ἐφιλοξενήθην ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Παθολογίας Dr. Cothin καὶ τοῦ Ὑφηγητοῦ Dr. Appleby. Ὁ Dr. Appleby ἀσχολεῖται μὲ τὰς παθήσεις τῶν πουλερικῶν εἰδικώτερον δὲ ἐπὶ τῶν νεοπλασμάτων τῶν πτηνῶν. Μοῦ ἐπέδειξε μικροσκοπικὰ παρασκευάσματα ὄγκων (ἀγγειωμάτων) πτηνῶν (Broilers) ἡλικίας δύο-τριῶν ἐβδομάδων. Ἡ Σχολὴ αὕτη εἶναι ἡ παλαιότερα ὧλων, ἰδρυθεῖσα τῷ 1791, ἀλλ' ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν διαφόρων ἐργαστηρίων καὶ κλινικῶν δὲν ὕστερεῖ ἔναντι τῶν λοιπῶν Πανεπιστημίων.

Τὴν 27.6.1963 ἐπεσκέφθην τὸ Γεωπονικὸν Πανεπιστήμιον τοῦ Reading (Agricultural University Of Reading) μετὰ τοῦ συναδέλφου Mr. Wannop ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ θερινοῦ συνεδρίου τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου Κτηνιάτρων Ἀσχολουμένων μὲ τὰς Παθήσεις τῶν Πτηνῶν. Τὰ θέματα τοῦ συνεδρίου τούτου ἦσαν σχετικὰ μὲ παθήσεις μεταβολισμοῦ.

Τοῦ Πανεπιστημίου τούτου ἐπεσκέφθην καὶ τὰ πτηνοτροφεῖα, τὰ ὁποῖα διατηροῦνται διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν φοιτητῶν εἰς τὴν πτηνοτροφίαν καὶ διὰ τὴν ἔρευναν. Διατηροῦνται ἄνω τῶν 50.000 πτηνῶν (ὀρνίθια κρεατοπαραγωγῆς, ὀρνίθες ὠτοκίας, ἰνδὸρνίθες κ.λ.π.) Διεξάγονται πειραματισμοὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων τρόπων ἐγκλωβισμοῦ τῶν πτηνῶν, ἀερισμοῦ τῶν πτηνοτροφείων, διατροφῆς τῶν πτηνῶν, κ.λ.π.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΡΕΥΝΗΣ

Τὴν 12.7.1963 ἐπεσκέφθην τὸ Ἑθνικὸν Ἰνστιτοῦτον Ἑρεῦνης Γαλακτομίας τοῦ Shinfield (National Institute For Research And Dairying, Shinefield) μετὰ τοῦ συναδέλφου Dr Payne ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ θερινοῦ συνεδρίου τοῦ «Συλλόγου Κτηνιάτρων καὶ Ἑρευνητῶν». Εἰς τὸ συνέδριον αὐτὸ ἐνδιαφέρουσαι, μεταξὺ ἄλλων, ἦσαν αἱ ἀνακοινώσεις «ἐπὶ τῆς διατροφῆς τοῦ χοίρου» καὶ «ἐπὶ τοῦ τρόπου ἐκτροφῆς πτηνῶν ἐνδὸς περιβάλλοντος ἀπηλλαγμένου μικροβίων πρὸς μελέτην τῶν παθήσεων μεταβολισμοῦ».

Ἐπεσκέφθην τὸ «Πειραματικὸν Ἰνστιτοῦτον Προστασίας τῆς Φύσεως» (The Nature Conservancy. Monks Wood Experimental Station). Τοῦτο κεῖται πλησίον τοῦ Houghton. Σκοπὸν ἔχει τὴν ἔρευναν καὶ παροχὴν ἐπιστημονικῶν συμβουλῶν, βάσει τῶν ὁποίων καθίστα-

ταί ἀρτιωτέρα ἢ προστασία καὶ ἡ μελέτη τῆς φύσεως (χλωρίδος καὶ πανίδος τῆς χώρας). Ἡ ἔρευνα ἐπεκτείνεται π.χ. καὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπιδράσεως τῶν ὑπολειμμάτων ἐντομοκτόνων φαρμάκων ἐπὶ τῶν ἀγρίων πτηνῶν. Διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου εἶναι ὁ διεθνoὺς φήμης βιολόγος Dr Mellanby. Εἰς τὸ Ἰνστιτούτον ἐργάζεται ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν ὑπερβαῖνον τὰ 30 ἄτομα.

Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἰνστιτούτου τούτου ἰδρύθη «ὄμιλος πτηνοφίλων» (Bird Club), μὲ σκοπὸν τὴν ὀργανωσιν ἐκδρομῶν. Εἰς τρεῖς ἐκδρομαῖς γενομένης ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Dr Tanton (εἰς Woodwalton, Holme Fen καὶ Wicken Fen), ἔλαβον μέρος διὰ τὰ γνωρίσω τὰ μέτρα, τὰ ὅποια λαμβάνονται πρὸς προστασίαν τῆς ζωῆς τῶν ἀγρίων πτηνῶν, κ.λ.π. Τὸν Μάιον 1963 ὥργανώθη εἰς Cambridge ἡ «ἐβδομας προστασίας τῆς φύσεως», κατὰ τὴν ὅποιαν προεβλήθησαν ἐνδιαφέρουσαι ἐγχρωμοὶ κινηματογραφικαὶ ταινίαι ἐκ τῆς ζωῆς τῶν ἀγρίων πτηνῶν.

Κέντρον Ἑρεῦνης τοῦ Huntingdon. Τμημα Ἑρεῦνης Διατροφῆς (Huntingdon Research Centre. Nutritional Unit Limited). Τὸ Ἰνστιτούτον αὐτὸ ἀπασχολεῖ εἰδικὸν προσωπικὸν ὑπερβαῖνον τὰ 100 ἄτομα. Μετὰ τοῦ διευθυντοῦ Prof. Dr. Worden συνεζήτησα ἐπανειλημμένως περὶ τῶν προβλημάτων διατροφῆς τῶν ὀρνιθοειδῶν. Μετ' αὐτοῦ ἐπεσκέφθην τὸ Τμῆμα Ἑρεῦνης ἐπὶ τῆς Διατροφῆς καὶ πειρηκολούθησατὰς ἐργασίας, αἱ ὅποιαι εἶναι μοναδικαὶ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Δυτικῇ Εὐρώπῃ καὶ ἀφορῶν εἰς τὴν διαπίστωσιν τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν διαφόρων φαρμάκων, συμπληρωματικῶν τροφῶν, κ.λ.π. Εἰς τὰ πτηνὰ οἱ πειραματισμοὶ γίνονται ἐπὶ νεοσσῶν, ὀρνιθίων, ὠστόκων ὀρνιθίων, ἐπὶ ἰνδορνιθίων καὶ ἐπὶ νησσῶν. Ἐπὶ ὀρνιθίων π.χ. διεξάγονται πειραματισμοὶ ἐπὶ τῆς τοξικότητος τοῦ ὀργανισμοῦ φωσφόρου, ἐπὶ δὲ νησσαρίων τοιοῦτοι διὰ τὴν ἔρευναν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀφλατοξίνην (Aflatoxin), λαμβανομένην ἐκ μυκήτων ἀναπτυσσομένων ἐπὶ τῆς ἀραχίδος καὶ διαφόρων προϊόντων αὐτῆς, κ.λ.π.

Τὴν 12.7.1963 ἐπεσκέφθην μετὰ τοῦ συναδέλφου Mr Wannop τὸ ἐν Stoke Mandeville Ἀγροκτήμα Ἑρεῦνης Ὀρνιθοειδῶν (BOCM Demonstration Farm) τῆς ἐταιρείας BOCM (The British oil καὶ Cake Mills Ltd). Ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἀγροκτήματος Dr Blownt εἶναι κτηνίατρος καὶ ἔχει ὡς συνεργάτας ἐτέρους δύο κτηνιάτρος. Κυριώτεραι ἐργασίαι, μὲ τὰς ὁποίας ἀσχολοῦνται εἶναι αἱ ἀκόλουθοι: Ἐξετάζουν τὰ πτηνοτροφικὰ προϊόντα διαφόρων οἰκῶν ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν των ὑπὸ διαφόρους συνθήκας. Οὕτω. Συγκρίνουν τὴν ἐπίδρασιν τοῦ φωτὸς ἐπὶ τῆς ὠοπαραγωγῆς τῶν ὀρνιθίων διαφόρων φυλῶν παραγομένων ὑπὸ διαφόρων πτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων. Συγκρίνουν περαιτέρω τὴν κρεατοπαραγωγὴν ζῶων προερχομένων ἐκ διαφόρων διασταυρώσεων, τὴν ὠοπαραγωγὴν διαφόρων φυλῶν νησσῶν, κ.λ.π. Ἐπίσης συγκρίνουν τὸ ποσοστὸν ἀπωλείας τροφῆς ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως διαφόρων τύπων ταΐστρον κατασκευαζομένων ὑπὸ διαφόρων ἐργοστασίων, κ.λ.π.

Ἐκ τῆς συγκρίσεως διαφόρων συστημάτων δαπέδου εἰς πειραματικὰ ὀρνιθοτροφεῖα ἀπεδείχθη ὅτι ἡ καλυτέρα ἀπόδοσις εἰς ὥα, κ.λ.π. ἐπιτυγχάνεται ὅταν τὸ δάπεδον θερμαίνεται.

Μεγάλην σημασίαν ἔχει ὁ προσδιορισμὸς τοῦ βαθμοῦ ἀπομονώσεως τῆς θερμοκρασίας τῶν διαφόρων ὑλικῶν κατασκευῆς πτηνοτροφείων, ὡς πρὸς τὴν ἀποδοτικότητα τῶν πτηνῶν εἰς τὰ διάφορα συστήματα συντηρήσεως.

Ἡ τροφή, πρὸς προσδιορισμὸν τῆς καλυτέρας ἀξιοποιήσεώς της, χορηγεῖται εἰς τὰ διάφορα εἶδη πτηνῶν, ὑπὸ πεπιεσμένην μορφήν, ἐν εἶδει πολτοῦ, ἐντὸς ταίστρων ἐν στάσει, ἢ ἐν κινήσει εὐρισκομένων, κ.λ.π. Διεπιστώθη ὅτι ἡ ἀποδοτικότητα εἶναι καλυτέρα διὰ τῶν ἐν κινήσει ταίστρων. Εἰς πινακίδας ἀνηρτημένας ἐξῶθεν τῶν οἰκείων χώρων (διαμερίσματος, μάνδρας, κ.λ.π.) ἀνακοινοῦνται τὰ ἀποτελέσματα τῶν πειραματισμῶν καὶ εἶναι προσιτὰ εἰς κάθε ἐπισκέπτην.

Σημειωτέον ὅτι οἱ πειραματισμοί, οἱ ὁποῖοι πολλάκις εἶναι μακροχρόνιοι, γίνονται ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ πτηνῶν. Πρὸς προσδιορισμὸν π.χ. τῆς καλυτέρας ἀποδόσεως τροφῶν ἐπειραματίσθησαν τὸ 1957 ἐπὶ νεοσσῶν κρεατοπαραγωγῆς 16 ὁμάδων ἐκ 250 Broilers ἐκάστη. Τὰ καλυτέρα ἀποτελέσματα ἐπετεύχθησαν ἐπὶ νεοσσῶν Cobb, οἵτινες ἐντὸς 63 ἡμερῶν ἔδωσαν κατὰ μέσον ὅρον 4.38 λίβρας μὲ ἀφομοίωσιν τροφῆς 2.15 : 1.

Ὡσαύτως ἐξητάσθη ἡ ἐπίδρασις τῆς ποσότητος τροφῆς ἐπὶ τῆς νόσου τοῦ Marek καὶ διεπιστώθη, ὅτι ὅσον περισσότερα τροφή ἐχορηγεῖτο εἰς τὰ πτηνὰ μιᾶς ὁμάδος, τόσον μεγαλύτεραι ἦσαν αἱ ἀπώλειαι ἐκ τῆς ὡς ἄνω νόσου.

Ἐγένοντο πειραματισμοὶ πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἐπιδράσεως τῆς διατροφῆς ἐπὶ τῆς γονιμότητος ἀλεκτόρων, καὶ ἐπὶ τῆς ἐκκολαπτικότητος τῶν ὠν. Ἐπίσης ἠρευνήθη ἡ ἐπίδρασις τῆς διατροφῆς ἐν συσχετίσει μὲ τὴν ἀπορράμφωσιν, ἢ τὸν χημικὸν εὐνουχισμόν, ἢ τὴν ἐξωτερικὴν θερμοκρασίαν, ἢ τὰς ὑπεριώδεις ἀκτίνας, κ.λ.π. ἐπὶ τῆς ἀποδόσεως εἰς κρέας ἢ τῆς ποιότητος τῶν ὠν (εἰδικὸν βάρος, ἀντοχὴ κελύφους, χρωματισμὸς λεκίθου, κ.λ.π.) Πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐξητάσθη ἡ ἀκρίβεια μηχανημάτων χρησιμοποιοιμένων πρὸς διαπίστωσιν τοῦ φύλου τῶν νεοσσῶν ἄνευ τραυματισμοῦ αὐτῶν, κ.λ.π.

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ διαπίστωσις ὅτι τὸ Ἀγρόκτημα ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ 1946 καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τὸ ἐπεσκέφθησαν 40.000 ἀγρόται, φοιτηταί, ξένοι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπισκέπται, κ.λ.π., οἱ ὁποῖοι δὲν ἐχρησιμοποιοῦν λευκοὺς ἐπενδύτας ἢ ἐλαστικὰ ὑποδήματα καὶ ὅτι παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ ψευδοπανώλης ἐνεφανίσθη μίαν φοράν, μόνον τὸ 1951, ἐνδεικτικὸν ὅτι οἱ ἐπισκέπται δὲν μεταδίδουν ἀναγκαστικῶς ἀσθενείας.

Ἐπεσκέφθη τὰ ἐκ κ ο λ α π τ ῆ ρ ι α τοῦ «οἴκου παραγωγῆς πουλερικῶν Sterling» παρὰ τῷ Bury St. Edmunds (Suffolk). Εἰς τὰ ἀρτιώτατα ταῦτα ἐκκολαπτήρια ἡ διαλογὴ ἀρρένων νεοσσῶν ἐκ τῶν θηλέων (Sexing) γίνεται ὑπὸ δύο Ἰαπῶνων εἰδικῶν.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ παραμονῆς μου ἐπεσκέφθη μετὰ διαφόρων συναδέλφων, διάφορα πτηνοτροφεῖα (ὀρνιθίων κρεατοπαραγωγῆς, ὀρνίθων ὠοπαραγωγῆς, ἰδνορνίθων, νησσῶν, κ.λ.π.), κέντρα συσκευασίας ὠν, κρεάτων, κ.λ.π. ἐν Hunvingdonshire, Cambridgeshire, Suffolk, Norfolk, Kent, Surrey καὶ Berkshire.

Ἐπεσκέφθη ἐπίσης τὸ Κεντρικὸν Κτηνιατρικὸν Ἐργαστήριον τοῦ Weybridge (Central Veterinary Laboratory, New Haw, Weybridge, Surrey) τοῦ ὁποῖου ὁ Διευθυντὴς Mr Field διεδέχθη τὸν πρὸ ὀλίγου χρόνου ἀποχωρίσαντα γνωστὸν Dr. Sableforth, προσληφθέντα ὑπὸ τοῦ O.H.E. Τὸ ἐργαστήριον τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ 8 τμήματα : 1) Πτηνῶν. 2) Ἱστολογίας. 3) Βιοχημείας. 4) Βακτηριολογίας. 5) Παρασιτολογίας. 6) Παθολογοανατομικῆς. 7) Παθολογίας ἀναπαραγωγῆς καὶ 8) Βιολογικῶν καὶ τυποποιημένων προϊόντων (Biological Products And Standards).

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν ἐνδιεφέρθη νὰ ἐνημερωθῶ κυρίως περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ τμήματος τῶν πτηνῶν, ὅπου γίνεται ἔρευνα ἐπὶ τῶν ἀσθενειῶν τῶν πτηνῶν τῶν διαφόρων πτηνοτροφείων καὶ ἀγροκτημάτων τῆς ὑπαίθρου.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἦτο λίαν ἐνδιαφέρουσα ἡ διαπίστωσις μεγάλων ἀπωλειῶν, αἱ ὁποῖαι προήρχοντο ἐκ μυκοτοξινώσεως, λόγῳ ἀπορροφήσεως ἀφλατοξίνης, παραχθείσης ὑπὸ τινων στελεχῶν τοῦ μύκητος *Aspergillus Flavis*, διὰ τοῦ ὁποίου μολύνονται οἱ καρποὶ τῆς ἀραχίδος τῆς ὑπογείου (*Arachis Hypogaea*). Χαρακτηριστικαὶ ἦσαν αἱ παρατηρηθεῖσαι ἀλλοιώσεις τοῦ ἥπατος (ἐκφύλισις τοῦ παρεγχύματος τοῦ ἥπατος, πολλαπλασιασμός τῶν κυττάρων τῶν μικρῶν πόρων, ἰνωσις, κ.λ.π.).

Εἰς τὰς διαπιστώσεις αὐτὰς ἀποδίδεται μεγάλη σημασία ἔτι μᾶλλον, καθ' ὅσον προσπαθοῦν τελευταίως νὰ ἀποδείξουν καρκινογόνον ἰδιότητα τῆς ἐν λόγῳ μυκοτοξίνης κατόπιν τῆς διαπίστώσεως τοῦ χημικοῦ τύπου αὐτῆς, ὁμοιάζοντος πρὸς ἐκεῖνον τῶν οἰστρῶν. Τίθεται δὲ τότε τὸ ἐρώτημα ὁποῖαν ἐπίδρασιν δύνανται νὰ ἔχῃ ἡ εὐρεία χρῆσις τῶν ἀντιβιοτικῶν εἰς τὸν ἀνθρωπον !.

Ἡ μυκοτοξίνωσις αὕτη διεπιστώθη καὶ ἐπ' ἄλλων εἰδῶν ζώων, ὡς καὶ ἐπὶ βοοειδῶν. Ἡ τοξίνη, διερχομένη διὰ τοῦ μαστοῦ, δύνανται νὰ ἀνευρεθῇ ἐντὸς τοῦ γάλακτος. Αὕτη εἶναι λίαν τοξικὴ. Οὕτω 20 mg ἀφ'λατοξίνης «B» δύνανται νὰ προκαλέσουν τὸν θάνατον εἰς τὰ 50 % τῶν νεοσσῶν ἡλικίας μιᾶς ἡμέρας.

Θὰ ἔπρεπε νὰ τονισθῇ, ὅτι εἰς πολλὰ Κτηνιατρικὰ Ἐργαστήρια τῆς Ἀγγλίας σήμερον συνηθίζεται νὰ γίνηται στατιστικὴ ἐκτίμησις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν διαφόρων πειραματισμῶν.

Λίαν ἐνδιαφέρουσα ἦτο ἡ ἐπίσκεψίς μου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν πλέον νεωτέρων ἐπιστημονικῶν βάσεων, οἰκοδομηθὲν τμήμα Βιολογικῶν καὶ τυποποιημένων προΐντων, τοῦ ὁποίου προϊστάμενος εἶναι ὁ Mr. Hulse ὁ ὁποῖος πρὸ ἐτῶν ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλλάδα. Μία ἐκ τῶν τελευταίων προσπαθειῶν εἶναι ἡ τυποποίησις τοῦ ἐμβολίου κατὰ τῆς ψευδοπανώλους.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ :

Ἐκτὸς τῶν προαναφερθέντων δύο συνεδρίων. ὁργανωθέντων τὸ θέρος εἰς Reading καὶ Shinfield, εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ λάβω μέρος καὶ εἰς ἕτερα δύο :

Εἰς τὸ 81ον ἐτήσιον Συνέδριον τοῦ Συλλόγου Βρεταννῶν Κτηνιάτρων. Τοῦτο ἔλαβε χώραν ἀπὸ τῆς 22 μέχρι 28.9.1963 ἐν Llandundo τῆς Οὐαλλίας καὶ ἦτο ἄριστα ὁργανωμένον. Ἐλήφθη μέριμνα διὰ παντὸς εἰδους διευκολύνειν τῶν μελῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Ἀκόμη καὶ ἡ στάθμευσις τῶν αὐτοκινήτων τῶν μελῶν τοῦ συνεδρίου ἐπετρέπετο παντοῦ ἐντὸς τῆς πόλεως, ἐφ' ὅσον ἦτο καταφανὲς τὸ σῆμα τοῦ Συλλόγου Βρεταννῶν Κτηνιάτρων ἐπὶ τοῦ αὐτοκινήτου.

Εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο ἐγένοντο ἐνδιαφέρουσαι ἀνακοινώσεις ἐπὶ γενικῶν καὶ ἐιδικῶν, θεμάτων, δημοσιευθέντων εἰς τὸ περιοδικὸν *The Vet. Rec.*

Σημειωτέον ὅτι εἰς τὰ συνέδρια ἐν Ἀγγλίᾳ ἐκάστη ἀνακοίνωσις ἐπὶ ἐπιστημονικοῦ θέματος δίδεται τυπωμένη εἰς τὰ μέλη τοῦ συνεδρίου προγενεστέρως πρὸς μελέτην. Ἐκτὸς δὲ τοῦ ὁμιλητοῦ ὀρίζεται πάντοτε καὶ ἕτερες εἰδικὸς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὁμιλίας (*Opener*), ὁ ὁποῖος κρίνει τὴν ἐργασίαν καὶ ἀνοίγει τὴν συζήτησιν.

Λίαν ἐνδιαφέρουσα ἦτο ἡ διάλεξις καὶ αἱ ἐπακολουθήσασαι συζητήσεις ἐπὶ τοῦ θέματος «περὶ τῶν ὑγιεινῶν συνθηκῶν τῶν πτηνοτροφείων» (Poultry Housing And Husbandry) τῶν συναδέλφων τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Cambridge Drs Sainsbury καὶ Osbaldiston.

Ἐπιτυχὴς ἦτο ἡ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ συνεδρίου ὁργανωθείσα «Κτηνιατρικὴ Ἐκθεσις» (κτηνιατρικῶν βιβλίων, περιοδικῶν, φαρμάκων, ἐργαλείων καὶ ἄλλων βιομηχανικῶν προϊόντων), εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέσχον ἀντιπρόσωποι οἰκῶν ἐξ ὅλου τοῦ κόσμου.

Τὴν 4.12.1963 συμμετέσχον εἰς τὸ ἐν Λονδίνῳ Συνέδριον τοῦ Συλλόγου Κτηνιάτρων Ἀσχολουμένων μὲ τὰς Παθήσεις τῶν Ὀρνιθοειδῶν (British Veterinary Poultry Association). Ὁ σύλλογος οὗτος ἀπαριθμεῖ ὑπὲρ τὰ 140 μέλη. Εἰς τὸ συνέδριον αὐτὸ ἐγένοντο ἀνακοινώσεις μὲ θέματα «ἡ λοιμώδης βρογχίτις καὶ τὸ ἐμπόριον», «ἡ διάγνωσις τῶν νόσων τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος τῶν ὀρνίθων διὰ τῆς ιστολογικῆς ἐξετάσεως ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλας μεθόδους», «ἡ οἰκονομικὴ σημασία τῆς λοιμώδους βρογχίτιδος», κ.ἄ. Τὸ ἐνδιαφέρον ἦτο μέγα καὶ ἡ συζήτησις διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ.

Μετὰ τὸ συνέδριον εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν «Πτηνοτροφικὴν Ἐκθεσιν» (Poultry Show), ἡ ὁποία ὁργανοῦται ἀπαξ κατ' ἔτος εἰς τὴν μεγαλυτέραν αἴθουσαν τοῦ Λονδίνου (Olympia). Ἡ ἔκθεσις αὐτὴ δίδει τὴν ἐντύπωσιν βιομηχανικῆς ἐκθέσεως μᾶλλον, παρὰ πουλερικῶν.

Περαινῶν ἐκφράζω τὴν ἀπειρον εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸ Βρετανικὸν Συμβούλιον, διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ὑποτροφίας, πρὸς τὸν Dr. R. F. Gordon, διευθυντὴν τοῦ H.P.R.S., διὰ τὴν πααρασχεθεῖσαν δυνατότητα νὰ ἐργασθῶ εἰς τὸ ἴδρυμα τοῦτο, πρὸς τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν τοῦ Ἰνστιτούτου H.P.R.S., διὰ τὴν πρόθυμον παροχὴν πάσης εὐκολίας εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἐρευνῶν καὶ τὸν κατατοπισμὸν μου ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν ἐπιτελουμένων ἐργασιῶν, πρὸς τοὺς διευθυντάς τῶν διαφόρων ἰδρυμάτων, οἱ ὅποιοι μοὶ παρέσχον τὴν δυνατότητα νὰ ἐπισκεφθῶ τὰ ἰδρύματά των καὶ πρὸς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ὠργάνωσαν καὶ παντοιοτρόπως ἐβοήθησαν, ὅπως καταστῇ δυνατὴ εἰς ἐμὲ ἡ ἐπίσκεψις καὶ παρακολούθησις τῶν ἐργασιῶν τῶν ὡς ἄνω ἰδρυμάτων, ὡς ἐπίσης καὶ πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀδείας.